

บทที่ 3

เครื่องมือและวิธีการทดลอง

3.1 สารเคมีที่ใช้ในการวิจัย

1. ผงแกรไฟต์ (RGN – C)	บริษัทสุริยูไนเต็ดคาร์บอน จำกัด
2. เส้นใยคาร์บอน : AGM 94	Asbury Graphite Mills, Co. Ltd.
3. พอลิเอสเตอร์เรซิน (สไตรีนมอนอเมอร์ 35%)	บริษัทรุ่งโรจน์ไฟเบอร์กลาส จำกัด
4. ฟีนอลิกโมดิฟายด์แอลคิเดส์เรซิน : Beckosol SD – 20 – 65	บริษัทสยามเคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด
5. อีพอกซีเรซิน : No.105	บริษัทรุ่งโรจน์ไฟเบอร์กลาส จำกัด
6. เมทิลเอทิลคีโตนเปอร์ออกไซด์ (MEKP)	บริษัทรุ่งโรจน์ไฟเบอร์กลาส จำกัด
7. โคอบอลต์แนฟทีเนต	บริษัทรุ่งโรจน์ไฟเบอร์กลาส จำกัด
8. สารช่วยให้แข็งตัว H 29	บริษัทรุ่งโรจน์ไฟเบอร์กลาส จำกัด
9. ซิงก์สเตียเรท : PURUM	บริษัท ชิกมา – แอลดิช จำกัด
10. โทเทเนียมไดออกไซด์ : Commercial grade	บริษัท เบนไมเยอร์ จำกัด
11. ซิลเวอร์เฟ้นท์	บริษัท เอสพีไอ ซัพพลายส์ จำกัด
12. PVA	บริษัท เอส อาร์ แลบ จำกัด
13. แผ่นซิลิโคน	
14. อะซีโตน (Commercial grade)	
15. น้ำกลั่น	

3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์

1. เครื่องกวนผสม (Overhead Stirrer)	: Ika Labortchnik RW20
2. เครื่องกดอัดด้วยความร้อน (Compression molding)	: Labtech LP20
3. Regulated DC power supply	: Model EE – 1243 - 3
4. Digital multimeter	: Digicon DM – 940
5. Scanning electron microscPOE (SEM)	: JEOL JSM 5800LV
6. เครื่องมือทดสอบค่าความแข็งแรงดัด	: LLOYD LR 10 K PLUS
7. เครื่องมือทดสอบสมบัติความแข็ง (ดูโรมิเตอร์)	: REX Guage 2000

8. เครื่องมือวิเคราะห์ พื้นที่ผิวและความพรุน	: Micromeritics ASAP2020
9. เครื่องบดพลาสติก (Crusher)	: Model SM100
10. เครื่องวิเคราะห์ XRF	: Bruker axs S4 pioneer
11. เวอร์เนีย	
12. เครื่องชั่งน้ำหนัก ชั่งได้ละเอียดตศนิยม 2 และ 4 ตำแหน่ง	
13. นาฬิกาจับเวลา	
14. ตู้อบ	
15. โถดูดความชื้น (Dessicator)	
16. Suction pump พร้อมชุดเครื่องแก้ว	
17. กระจกทรง เบอร์ 1	
18. อะลูมิเนียม ฟอยล์	
19. บีกเกอร์ และอ่างผสมสแตนเลส	

3.3 การดำเนินการวิจัย

3.3.1 การวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพของสารนำไฟฟ้าที่มีองค์ประกอบเป็นคาร์บอนและสารเติมแต่ง

การวิเคราะห์หาพื้นที่ผิวสัมผัส (Surface area) และขนาดรูพรุนของผงแกรไฟต์ ซึ่งเป็นสารนำไฟฟ้าที่มีองค์ประกอบเป็นคาร์บอน จะใช้เครื่องวิเคราะห์ BET ซึ่งอาศัยหลักการดูดซับแก๊สไนโตรเจน (N_2 Adsorption) จากนั้นจะศึกษาโครงสร้างทางสัณฐานวิทยาด้วยภาพถ่ายจากเครื่อง SEM ซึ่งจะศึกษาทั้งผงแกรไฟต์และสารเติมแต่ง ได้แก่ เส้นใยคาร์บอน ไทเทเนียมไดออกไซด์ และซิงก์สเต็มเรท

การวิเคราะห์ความหนาแน่นของผงแกรไฟต์และสารเติมแต่ง ทำโดยนำผงแกรไฟต์และสารเติมแต่งไปอบแห้งที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จากนั้นทำให้เย็นในโถดูดความชื้น แล้วนำไปอัดในกระบอกตวงให้ได้ปริมาตร 4 มิลลิลิตร พร้อมทั้งชั่งน้ำหนัก และหาค่าความหนาแน่นได้จากสมการที่ 3.1

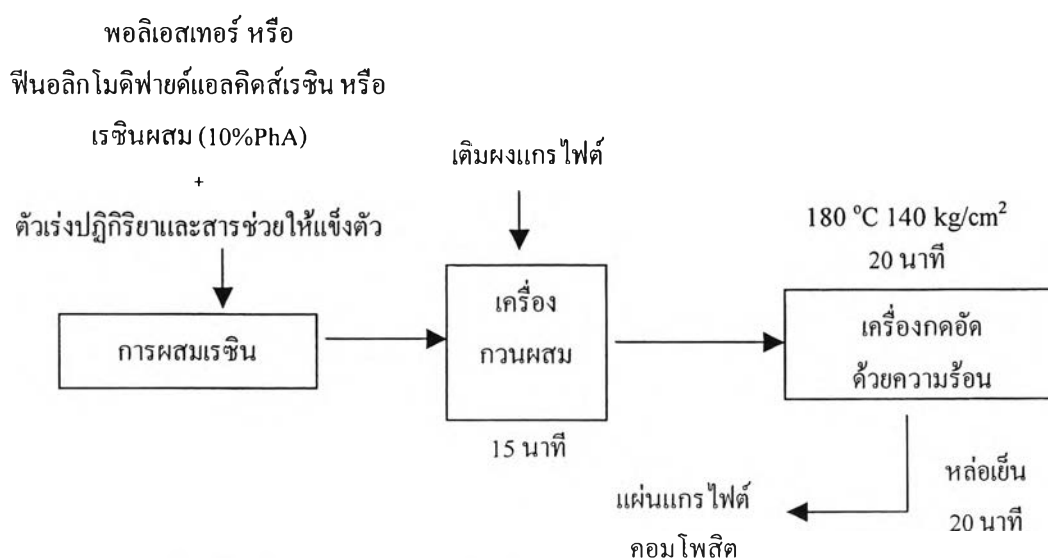
$$\text{ความหนาแน่น} = \text{มวล} / \text{ปริมาตร} \quad (3.1)$$

3.3.2 การผสมและขึ้นรูปชิ้นงานเพื่อศึกษาผลของสารช่วยยึดเกาะ (Binder)

การศึกษาผลของสารช่วยยึดเกาะ จะใช้เรซิน 3 ชนิดคือ พอลิเอสเทอร์เรซิน (POE), ฟีนอลิก โมดิฟายด์แอลคิควิเรซิน (PhA) และเรซินผสมระหว่างพอลิเอสเทอร์และฟีนอลิก โมดิฟายด์แอลคิควิเรซิน (Mix resin) โดยทำการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนของฟีนอลิก โมดิฟายด์แอลคิควิเรซิน

ในขั้นตอนการผสมจะใช้เครื่องกวนผสมและอ่างสแตนเลส โดยจะเติมเรซินลงในอ่างผสม จากนั้นจะเติม โคมโบลด์เนฟทีเนตซึ่งเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ลงไปในปริมาณร้อยละ 2 โดยน้ำหนักของเรซินที่ใช้ กวนผสมให้เข้ากันดีโดยใช้ความเร็วรอบในการกวน 200 รอบต่อนาที จากนั้นเติมเมทิลเอทิลทีโตนเปอร์ออกไซด์ซึ่งเป็นตัวทำปฏิกิริยาหรือเรียกว่าสารที่ช่วยทำให้แข็ง (Hardener) ในปริมาณร้อยละ 4 โดยน้ำหนักของเรซิน กวนผสมให้เข้ากัน จากนั้นเติมผงแกรไฟต์ลงไป โดยจะทำการเปลี่ยนแปลงปริมาณแกรไฟต์ในการทดลองที่ร้อยละ 55, 57, 60, 63 และ 66 โดยน้ำหนัก ตามลำดับ

สำหรับขั้นตอนการขึ้นรูปชิ้นงาน เมื่อกวนส่วนผสมจนเข้ากันดีแล้ว จะนำชิ้นงานมาใส่ในแม่พิมพ์สแตนเลสตามขนาดที่ต้องการ นำอะลูมิเนียมฟอยล์มารองด้านบนและด้านล่างก่อนประกบแม่พิมพ์ด้วยแผ่นสแตนเลส เพื่อป้องกันชิ้นงานติดแผ่นสแตนเลส จากนั้นนำไปขึ้นรูปด้วยเครื่องกดอัดด้วยความร้อนที่อุณหภูมิ 180 องศาเซลเซียส ความดัน 140 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร เป็นเวลา 20 นาที จากนั้นทำให้เย็นด้วยระบบหล่อเย็นหมุนเวียนเป็นเวลา 20 นาที แล้วจึงนำชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์ ขั้นตอนการผสมและการขึ้นรูปแสดงดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 ขั้นตอนการผสมและขึ้นรูปเพื่อศึกษาผลของสารช่วยยึดเกาะ

3.3.3 การผสมและขึ้นรูปชิ้นงานเพื่อศึกษาผลของสารเติมแต่ง (Additive)

การศึกษาผลของสารเติมแต่งซึ่ง ได้แก่ เส้นใยคาร์บอน ไทเทเนียมไดออกไซด์ และซิงค์ สเตียเรทนั้น จะแยกศึกษาผลของแต่สารเติมแต่งแต่ละตัว โดยใช้พอลิเอสเทอร์เป็นสารช่วย ยึดเกาะ ในการศึกษาผลของเส้นใยคาร์บอน สัดส่วนการผสมจะแสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 สัดส่วนการผสมเพื่อศึกษาผลของเส้นใยคาร์บอน

สัดส่วนของ แกรไฟต์ : เส้นใยคาร์บอน	ปริมาณคาร์บอนโดยรวม ร้อยละ 66		ร้อยละของ พอลิเอสเทอร์เรซิน
	ร้อยละแกรไฟต์	ร้อยละเส้นใยคาร์บอน	
16:1	62.1	3.9	} 34
8:1	58.7	7.3	
5.33:1	55.6	10.4	
4:1	52.8	13.2	
3.25:1	50.3	15.7	

สำหรับไทเทเนียมไดออกไซด์และซิงค์สเตียเรทนั้น ปกติเป็นสารเติมแต่งพอลิเมอร์ที่ใช้ใน ปริมาณน้อยโดยอยู่ในช่วง 1- 5 phr ดังนั้นจึงศึกษาผลของสารทั้งสองโดยเลือกผสมลงในสัดส่วน ของชิ้นงานที่ใช้พอลิเอสเทอร์ร้อยละ 34 และแกรไฟต์ร้อยละ 66 (POE66) โดยเปลี่ยนแปลง ปริมาณของสารทั้งสองในช่วง 1 – 5 phr

ขั้นตอนการผสมและการขึ้นรูปของการศึกษาผลของสารเติมแต่งจะเหมือน 3.3.2 โดยการ ผสมสารเติมแต่งจะเติมลงไปหลังจากผสมผงแกรไฟต์กับเรซินจนเข้ากันดีแล้ว

3.3.4 การผสมและขึ้นรูปชิ้นงานเพื่อศึกษาการเพิ่มปริมาณคาร์บอนลงในชิ้นงาน

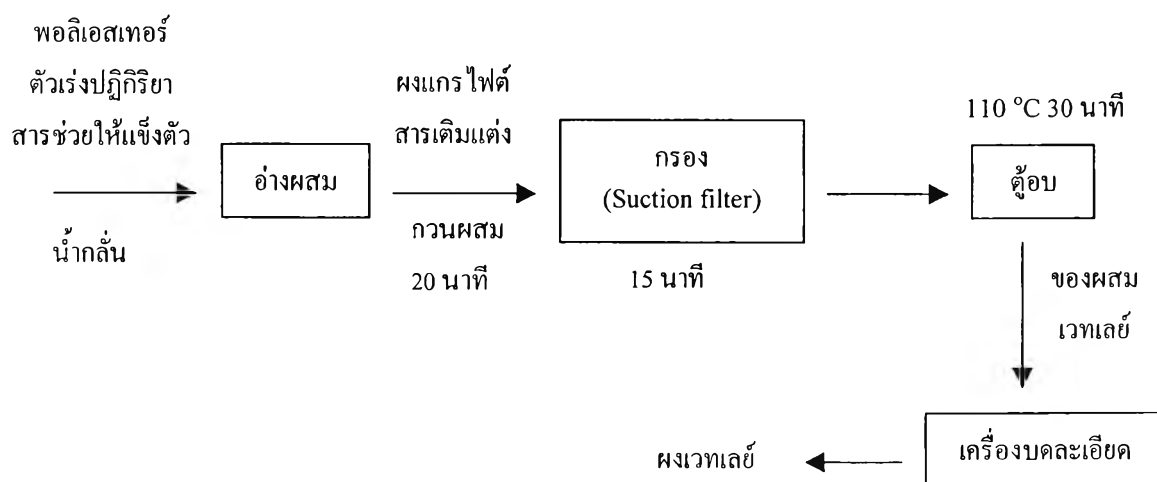
การเพิ่มปริมาณคาร์บอนลงในชิ้นงานนั้น จะศึกษาโดยใช้กระบวนการผสมที่ประยุกต์จาก กระบวนการเวทเลย์ (Wet – lay) [20] และใช้พอลิเอสเทอร์เรซินเป็นสารช่วยยึดเกาะ สัดส่วน ของการผสมจะแสดงดังตารางที่ 3.2 สารเติมแต่งที่ใช้ได้แก่ ไทเทเนียมไดออกไซด์ และซิงค์ สเตียเรท ในปริมาณที่เหมาะสมซึ่งเป็นค่าที่ได้จากการทดลองในตอนๆที่ 3.3.3 ในการศึกษาจะเพิ่ม สัดส่วนการผสมให้ได้ปริมาณคาร์บอนในชิ้นงานให้มีค่ามากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ตารางที่ 3.2 สัดส่วนการผสมเพื่อศึกษาการเพิ่มปริมาณคาร์บอนลงในชิ้นงาน

ชิ้นงาน	ร้อยละโดยน้ำหนัก		
	ปริมาณคาร์บอนในชิ้นงาน		พอลิเอสเตอร์เรซิน
	แกรไฟต์	เส้นใยคาร์บอน	
WL70	66	4	30
WL73	66	7	27
WL76	66	10	24

เพิ่มปริมาณคาร์บอนในชิ้นงานให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ในขั้นตอนการผสมนั้น ขั้นแรกจะกวนผสมน้ำก้นกับเรซินในอัตราส่วน 3 : 1 จากนั้นจะเติมสารเติมแต่ง แกรไฟต์ โคลบอลต์เนฟทีเนต และเมทิลเอทิลคีโตนเปอร์ออกไซด์ลงไป ตามลำดับ กวนผสมจนเข้ากันดีซึ่งของผสมที่ได้จะมีลักษณะเป็นสเลอรี จากนั้นนำสเลอรีที่ได้ไปกรองเป็นเวลาประมาณ 15 นาที นำของผสมที่กรองได้ ไปอบที่อุณหภูมิ 110 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที เพื่อระเหยน้ำส่วนที่ยังเหลือตกค้างอยู่ในของผสมออกให้หมด จากนั้นนำของผสมที่ผ่านการอบไปบดเป็นผงด้วยเครื่องบดละเอียด ขั้นตอนการผสมที่ประยุกต์จากกระบวนการเวทเลย์แสดงดังรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 กระบวนการผสมที่ประยุกต์จากกระบวนการเวทเลย์

ทดลองผสมผงเวทเลียที่เตรียมได้กับส่วนผสมของชิ้นงานที่สามารถขึ้นรูปได้ในอัตราส่วน 1:4 โดยเลือกผงของ WL73 ขึ้นรูปพร้อมกับส่วนผสมของชิ้นงานพอลิเอสเทอร์ที่ปริมาณผงแกรไฟต์ ร้อยละ 66 (WL73& POE66) ส่วนผสมของชิ้นงานที่มีสัดส่วนของแกรไฟต์และเส้นใยคาร์บอน เท่ากับร้อยละ 58.7 และ 7.3 (WL73& 7.3CF) และส่วนผสมของชิ้นงานที่มีสัดส่วนของแกรไฟต์ และเส้นใยคาร์บอนเท่ากับร้อยละ 50.3 และ 15.7 ตามลำดับ (WL73& 15.7CF) ที่ปริมาณพอลิ เอสเทอร์ร้อยละ 34 และปริมาณไทเทเนียมไดออกไซด์ 2 phr ดังแสดงในตารางที่ 3.3 จากนั้นนำไปขึ้นรูปเหมือน 3.3.2

ตารางที่ 3.3 สัดส่วนการผสมผง WL 73 ลงในชิ้นงานต่างๆ

ชิ้นงาน	ส่วนผสมของชิ้นงานที่ขึ้นรูปได้ 4 ส่วน			ผงเวทเลีย 73 1 ส่วน
	ร้อยละโดยน้ำหนัก		พอลิเอสเทอร์ร้อยละ	
	ผงแกรไฟต์	เส้นใยคาร์บอน		
WL73& POE66	66	0	34 โดยน้ำหนัก	
WL73& 7.3CF	58.7	7.3	และ TiO ₂ 2 phr	
WL73& 15.7CF	50.3	15.7		

3.3.5 การผสมและขึ้นรูปชิ้นงานเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสมบัติเชิงกล เมื่อใช้อีพอกซีเรซิน เป็นสารช่วยยึดเกาะ

ในการศึกษาผลของอีพอกซีเรซินที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของสมบัติเชิงกลนั้น ในขั้นแรกจะศึกษาสมบัติของชิ้นงานที่เตรียมโดยใช้ปริมาณแกรไฟต์ร้อยละ 66 เพื่อเปรียบเทียบกับ ชิ้นงานที่เตรียมโดยใช้พอลิเอสเทอร์เป็นสารช่วยยึดเกาะ จากนั้นจะหาปริมาณอิมตัวของแกรไฟต์ลงในอีพอกซีเรซิน โดยจะเปลี่ยนแปลงปริมาณผงแกรไฟต์จนกว่าจะไม่สามารถเติมผง แกรไฟต์ลงไปผสมได้ สำหรับสารที่ช่วยให้แข็งตัวของอีพอกซีเรซินนั้นจะใช้ในปริมาณ 1 ส่วน ต่อปริมาณอีพอกซีเรซิน 2 ส่วน ขั้นตอนการผสมและการขึ้นรูปจะทำเช่นเดียวกับ 3.3.2 แต่จะ เปลี่ยนภาวะในการขึ้นรูป โดยใช้อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ความดัน 140 กิโลกรัมต่อตาราง เซนติเมตร เวลาในการขึ้นรูป 30 นาที โดยไม่ต้องหล่อเย็นด้วยระบบหล่อเย็นหมุนเวียน เมื่อนำออกมาจากเครื่องกดอัดแล้วพักไว้ 1 ชั่วโมง เพื่อให้การเชื่อมโยงของพอลิเมอร์เกิดสมบูรณ์ แล้วจึงนำ ชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์

ในขั้นตอนการนำชิ้นงานออกจากแม่แบบเมื่อเปลี่ยนมาใช้อีพอกซีเรซินเป็นสารช่วยยึดเกาะ อาจเกิดปัญหาชิ้นงานติดแน่นกับแม่แบบ ซึ่งแก้ไขโดยการใช้น้ำสารละลายพีวีเอร้อยละ 10 (10% PVA solution) ทารอบๆ ขอบด้านในของแม่แบบและติดด้วยแผ่นซิลิโคนบาง (หนา 1 มิลลิเมตร) จะช่วยลดปัญหาชิ้นงานติดแน่นกับแม่แบบลงได้

เมื่อได้ปริมาณอิมตัวของแกรไฟต์ในอีพอกซีเรซินแล้ว จึงศึกษาผลของสารเติมแต่ง ซึ่งเลือกศึกษาเฉพาะอัตราส่วนของแกรไฟต์ต่อปริมาณเส้นใยคาร์บอนที่ 8:1 และ 3.25:1 (เส้นใยคาร์บอนร้อยละ 7.3 และ 15.7 โดยน้ำหนัก ตามลำดับ) โดยปริมาณคาร์บอนโดยรวมจะเท่ากับปริมาณอิมตัวของแกรไฟต์ และจะใช้ปริมาณไทเทเนียมไดออกไซด์ โดยกำหนดให้มีปริมาณคงที่เท่ากับ 2 phr

3.3.6 การศึกษาโครงสร้างทางสัณฐานวิทยาด้วยเครื่อง Scanning Electron Microscopy (SEM)

ศึกษาโครงสร้างทางสัณฐานวิทยาตามภาคตัดขวาง โดยนำชิ้นงานไปหักในไนโตรเจนเหลว เพื่อให้ผิวหน้าชิ้นงานเรียบ และตัดชิ้นงานให้มีขนาดพอเหมาะกับการรองรับชิ้นงานตัวอย่าง จากนั้นเคลือบผิวหน้าชิ้นงานด้วยทอง แล้วนำไปส่องด้วยเครื่อง Scanning electron microscopy เลือกกำลังขยายตามต้องการ

3.3.7 การวัดค่าการนำไฟฟ้าของแกรไฟต์คอมโพสิตตามมาตรฐาน ASTM C611 – 98 [22]

การวัดค่าการนำไฟฟ้าของชิ้นงานด้วยวิธีนี้จะเป็นการวัดค่าการนำไฟฟ้าในแนวระนาบ ชิ้นงานที่ใช้ทดสอบจะขึ้นรูปโดยมีขนาดยาว 120 มิลลิเมตร กว้าง 20 มิลลิเมตร และหนา 3 มิลลิเมตร หลังจากขึ้นรูปแล้วจะนำชิ้นงานไปอบที่อุณหภูมิ 110 °C เป็นเวลา 2 ชั่วโมง เก็บไว้ในหม้อดูดความชื้น จากนั้นนำไปทาน้ำยาซิลเวอร์เฟ้นท์เพื่อให้เกิดจุดเชื่อมต่อของวงจรไฟฟ้าและลดค่าความต้านทานสัมผัส (Contact resistance) โดยจะทาห่างจากปลายชิ้นงานทั้ง 2 ด้านเป็นระยะ 20 มิลลิเมตร ความกว้างของแถบน้ำยา 3 มิลลิเมตร แล้วนำไปทดสอบค่าความต้านทานไฟฟ้าตามมาตรฐาน ASTM C611 – 98 (Method B voltmeter technique) ด้วยเทคนิคสี่จุด (Four probe technique) ให้กระแสไฟฟ้าด้วยเครื่อง DC power supply วัดค่าความต่างศักย์ด้วยเครื่อง Digital multimeter ซึ่งแสดงการต่อวงจรดังรูปที่ 3.3

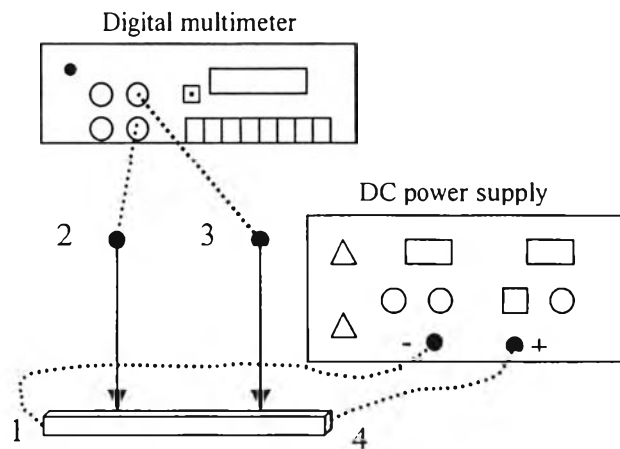
จากค่าความต่างศักย์ที่วัดได้นำไปคำนวณหาค่าการนำไฟฟ้าในแนวระนาบดังสมการที่ 3.2 3.3 และ 3.4 ตามลำดับ

$$R = \frac{V}{I} \quad (3.2)$$

$$\rho = R \frac{A}{L} \quad (3.3)$$

$$\sigma = \frac{1}{\rho} \quad (3.4)$$

โดยที่ ρ = สภาพต้านทานไฟฟ้า ($\Omega \text{ cm}$)
 σ = สภาพนำไฟฟ้า (S cm^{-1})
 V = ความต่างศักย์ (V)
 R = ความต้านทานไฟฟ้า (Ω)
 I = กระแสที่ป้อนเข้าชิ้นงาน (A)
 A = พื้นที่หน้าตัด (cm^2)
 L = ระยะทางระหว่างขั้วไฟฟ้าทั้งสอง (cm)

รูปที่ 3.3 การวัดค่าการนำไฟฟ้าด้วยเทคนิคสี่จุด ตามมาตรฐาน ASTM C611 – 98

3.3.8 การหาความหนาแน่นของแกรไฟต์คอมโพสิต

เตรียมชิ้นงานขนาดกว้าง 25.4 มิลลิเมตร ยาว 76.2 มิลลิเมตร และหนา 3 มิลลิเมตร คำนวณหาปริมาตรของชิ้นงาน จากนั้นนำไปชั่งน้ำหนัก แล้วบันทึกผล คำนวณค่าความหนาแน่นของชิ้นงานโดยสมการที่ 3.1

3.3.9 การทดสอบการดูดซึมน้ำ ตามมาตรฐาน ASTM D570 – 98 [23]

การวัดค่าการดูดซึมน้ำจะทดสอบตาม ASTM D570 – 98 โดยจะใช้ขนาดชิ้นงาน ยาว 76.2 มิลลิเมตร กว้าง 25.4 มิลลิเมตร สูง 3 มิลลิเมตร นำไปอบที่อุณหภูมิ 110 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง เก็บไว้ให้เย็นในหม้อดูดความชื้นทันที นำชิ้นงานไปชั่งน้ำหนักแห้ง (Dry weight) จากนั้นนำชิ้นงานไปจุ่มในภาชนะที่มีน้ำกลั่นท่วมชิ้นงานเป็นเวลา 24 ชั่วโมง นำผ้ามาซับน้ำส่วนเกินออกจากชิ้นงาน และนำไปชั่งน้ำหนักเปียก (Wet weight) ซึ่งร้อยละของการดูดซึมน้ำ (% Water absorption) จะคำนวณจากสมการที่ 3.5

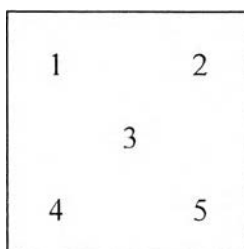
$$\text{ร้อยละของการดูดซึมน้ำ} = \frac{\text{น้ำหนักเปียก} - \text{น้ำหนักแห้ง}}{\text{น้ำหนักแห้ง}} \times 100 \quad (3.5)$$

3.3.10 การทดสอบค่าความแข็งแรงดัด ตามมาตรฐาน ASTM D790 – 03 [24]

การทดสอบค่าความแข็งแรงดัด (Flexural strength) จะใช้วิธีมาตรฐาน ASTM D790 – 03 ที่ 23 องศาเซลเซียส โดยใช้ชิ้นงานขนาด ยาว 120 มิลลิเมตร กว้าง 10 มิลลิเมตร สูง 3 มิลลิเมตร ความเร็วในการทดสอบ 13.89 มิลลิเมตรต่อนาที ช่วงความยาว (Span length) 50 มิลลิเมตร ทำการทดสอบซ้ำ 5 ชิ้นงาน บันทึกผล และรายงานเป็นค่าความแข็งแรงดัด

3.3.11 การทดสอบสมบัติความแข็งของชิ้นงาน ด้วยเครื่องวัดค่าความแข็งดูโรมิเตอร์ ตามมาตรฐาน ASTM D2240 – 04 [25]

ชิ้นงานที่ใช้ในการทดสอบสมบัติความแข็งจะมีขนาดกว้าง 50 มิลลิเมตร ยาว 50 มิลลิเมตร และหนา 6 มิลลิเมตร โดยใช้หัวทดสอบความแข็งชนิดบี (type B) ใช้หัวทดสอบกดลงบนชิ้นงาน 5 จุด แสดงดังรูปที่ 3.4 โดยกดหัวทดสอบลงบนชิ้นงานพร้อมกับเริ่มจับเวลา และจะอ่านค่าความแข็งเมื่อเวลาผ่านไป 5 วินาที รายงานผลเป็นค่าความแข็งดูโรมิเตอร์เฉลี่ย

รูปที่ 3.4 ตำแหน่งในการวัดค่าความแข็งดูโรมิเตอร์ของชิ้นงาน

3.3.12 การทดสอบสมบัติของแผ่นแกรไฟต์คอมโพสิตเมื่อใช้งานเป็นแผ่นนำกระแสแบบสองขั้วใน เซลล์เชื้อเพลิงฟิวเซลล์

การขึ้นรูปชิ้นงานสำหรับนำไปเจาะร่องให้เกิดช่องทางการไหลของแก๊ส นั้น จะใช้ ส่วนผสมของชิ้นงาน 7.3CF ที่ผสมกับผงเวทเลข 73 โดยขึ้นรูปที่อุณหภูมิ 180 องศาเซลเซียส ความดัน 140 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร เวลาในการกดอัด 5 ชั่วโมง และทำให้เย็นด้วยระบบ หล่อเย็นหมุนเวียนเป็นเวลา 30 นาที และใช้ส่วนผสมของชิ้นงาน 15.7CF ที่ใช้อีพอกซีเรซินเป็น สารช่วยยึดเกาะ ขึ้นรูปที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ความดัน 140 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร เวลาในการกดอัด 4 ชั่วโมง โดยไม่ต้องหล่อเย็นด้วยระบบหล่อเย็นหมุนเวียน แม่พิมพ์สำหรับ ชิ้นรูปมีขนาดกว้าง 11 เซนติเมตร ยาว 11 เซนติเมตร หนา 1 เซนติเมตร จากนั้นนำชิ้นงานที่ได้ ไปเจาะร่องเพื่อให้เกิดช่องทางการไหลของแก๊ส โดยยึดรูปแบบช่องทางการไหลของแก๊สจากแผ่น นำกระแสแบบสองขั้วเชิงพาณิชย์ของ Electrochem, Inc. ดำเนินการเจาะร่องโดยบริษัท สตี ยูไนเต็ดคาร์บอน จำกัด

จากนั้นนำแผ่นแกรไฟต์คอมโพสิตที่ผ่านการเจาะร่องแล้วมาทดสอบประสิทธิภาพการใช้งาน ในเซลล์เชื้อเพลิงฟิวเซลล์ โดยใช้หน่วยเยื่อแผ่นและอิเล็กโทรด (MEAs) เชิงพาณิชย์ของ Electrochem, Inc. และเปรียบเทียบผลกับเซลล์เชื้อเพลิงฟิวเซลล์เชิงพาณิชย์ของ Electrochem, Inc.

ขั้นตอนในการทดสอบประสิทธิภาพมีดังนี้

1. ใช้แผ่นนำกระแสแบบสองขั้วชนิดแผ่นแกรไฟต์คอมโพสิตที่ได้จากการวิจัย 1 แผ่น ประกอบเข้ากับชุดเซลล์เชื้อเพลิงเดี่ยวเชิงพาณิชย์ของ Electrochem, Inc. ที่ประกอบด้วยแผ่น นำกระแสแบบสองขั้วชนิดแผ่นแกรไฟต์ 1 แผ่น และหน่วยประกอบเยื่อแผ่นและอิเล็กโทรด (MEAs) ขนาดพื้นที่ทำปฏิกิริยา 5 ตารางเซนติเมตร นำหน่วยเยื่อแผ่นและอิเล็กโทรด ประกอบเข้ากับแผ่นนำกระแสสองขั้วทั้ง 2 ด้าน โดยใช้แผ่นยางซิลิโคนบางรองก่อนเพื่อป้องกันการรั่วของ แก๊ส ยึดตรึงแผ่นนำกระแสแบบสองขั้วที่ประกบกับหน่วยเยื่อแผ่นและอิเล็กโทรดทั้งสองด้านเข้า ด้วยกัน โดยใช้หนีบ จากนั้นจึงใช้ประแจปอนด์เพื่อทำการอัดส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยใช้โมเมนต์ การหมุนที่ 40 ปอนด์แรง-นิ้ว จะได้เซลล์เดี่ยวของเซลล์เชื้อเพลิง

2. ในส่วนของการทดสอบสมรรถนะการทำงานของเซลล์เชื้อเพลิงนั้น เมื่อตรวจสอบ สภาพเรียบร้อยของหน่วยทดสอบเซลล์เชื้อเพลิง และเซลล์เชื้อเพลิงให้อยู่ในสภาพที่พร้อมทำการ ทดลองแล้ว จะทดสอบหาประสิทธิภาพของเซลล์เชื้อเพลิงโดยใช้กราฟโพลาริเซชันที่ได้จากการ ทดสอบด้วยโปรแกรม GPOES ในเครื่อง Potentiostat /Galvanostat วิธี Chronomethods (Interval time > 0.1 sec) แบบ Amperometry โดยใช้อัตราการไหลของแก๊สไฮโดรเจนและ

แก๊สออกซิเจน 100 SCCM เท่ากัน ภาวะให้ความชื้นอิ่มตัว อุณหภูมิของเซลล์เชื้อเพลิง 60 องศาเซลเซียส

3. ทดสอบหาความต้านทานในเซลล์เชื้อเพลิง โดยใช้เทคนิค Electrical Impedance Spectroscopy (EIS) โดยการทดสอบด้วยโปรแกรม FRA โดยเลือกวิธีแบบ Potential และเลือกวิธีแบบ Single potential แล้วจึงตั้งค่าความต่างศักย์เพื่อให้เครื่องวัดค่าความต้านทานจากเซลล์เชื้อเพลิงที่ค่าความต่างศักย์ค่าต่างๆที่ได้ตั้งไว้ แสดงผลเป็น Nyquist plot

4. ทำการทดสอบซ้ำ ตามข้อ 1–3 โดยเปลี่ยนค่าโมเมนต์การหมุนสำหรับการอัดส่วนประกอบของชุดเซลล์เชื้อเพลิงเดียวเป็น 60 ปอนด์แรง – นิ้ว